

na správu společného majetku a o břemena, která na něm váznou (§§ 839, 840 obč. zák., srov. rozh. č. 4615 Sb. n. s.). V souzeném případě neopравňuje tudíž žalobkyni její spoluvlastnictví k domu, v němž bydlí žalovaná jako nájemnice, s a m o o s o b ě ještě k tomu, aby proti ní zažalovala podíl nájemného na žalobkyni připadající, není-li dokázáno, že mezi ní a žalovanou vznikl obligační poměr, který by ji opravňoval požadovati určitou část nájemného přímo na žalované nájemnici a který by naopak žalovanou zavazoval, aby platila nyní část nájemného žalobkyni. Tento předpoklad žalobkyně nedokázala. Pouhé její vyzvání, aby žalovaná — která do té doby platila celé nájemné z bytu jí obývaného druhému spoluvlastníku domu Františku W., jenž spravoval společný dům s vědomím žalobkyně a vybíral nájemné, jež pak se žalobkyní vyúčtoval, — zaplatila za IV. čtvrtletí roku 1937 polovinu nájemného připadající na žalobkyni přímo jí, ježto prý František W. není oprávněn spravovati její polovinu domu, nemohlo jako jednostranný projev žalobkyně založiti takový obligační poměr se žalovanou, když žalovaná s tím nesouhlasila (§ 861 obč. zák.). Nebylo-li tu však takového obligačního poměru mezi stranami rozepře, nemůže se žalobkyně k odůvodnění svého žalobního oprávnění a žalobního nároku s úspěchem dovolávati ustanovení §§ 888 a násl. obč. zák. o společných závazcích nebo oprávněních.

Čís. 17233.

Jestliže v základní rozepři jednal a rozhodl samosoudce (§ 7 a) j. n.), přísluší samosoudci též jednání a rozhodnutí o žalobě o obnovu, nehledíc na to, zda jednání a rozhodování se omezuje jen na otázku důvodu a přípustnosti obnovy, nebo zda řízení to bylo spojeno s jednáním ve věci hlavní, a zda šlo v základní rozepři o nároky majetkoprávní nebo statusové.

(Rozh. ze dne 17. února 1939, R II 16/39.)

V řízení o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala obnovy rozlukového sporu, rozhodl soud první stolice (samosoudce) k námitce žalovaného, že věc projedná a rozhodne samosoudce. Rekursní soud změnil napadené usnesení tak, že věc projedná a rozhodne senát. D ů v o d y: Jest ovšem správné, že v Neumannově Komentáři k c. ř. s. je při výkladu § 532 c. ř. s. vysloven názor, že řízení o žalobách o obnovu zůstává stejné jako v hlavním procesu, ale tato zásada jest míněna a vztahuje se na řízení, pokud příslušnost soudu jest závislá na hodnotě sporného předmětu. Jinak jest tomu však v souzené rozepři, kde jest podána žaloba na povolení obnovy rozepře rozlukové, u níž není rozhodující ocenění předmětu sporu. A v tom směru nutno poukázati na ustanovení § 533 c. ř. s., podle něhož se vztahují na řízení o žalobách o obnovu, pokud se jedná toliko o řešení otázky přípustnosti obnovy, tedy o řízení tak zvané *judicium rescindens*, předpisy, které platí pro soud a pro instanci mimo případ žaloby o obnovu, tedy předpisy v první

až čtvrté části civilního procesu. A v souzeném případě se jednání a rozhodování týkalo toliko otázky důvodu a přípustnosti obnovy, a nebylo řízení to spojeno s rozhodováním ve věci hlavní. Řídí se proto řízení o žalobě o obnovu všeobecnými předpisy v první a čtvrté části civilního řádu soudního. Vychází-li se z tohoto hlediska, musí se zkoumati, které rozepře přísluší rozhodovati samosoudci a které senátu. Podle § 7 a) j. n. právní rozepře o majetkových právech, když předmět sporu na penězích nebo peněžitě hodnotě nečiní více než 20.000 K, rozhoduje samosoudce. Jinaké spory, jež patří před krajské soudy podle povahy nároku ze zvláštního určení zákona, jsou spory senátní. Nutno proto provést řízení o souzené žalobě o obnovu rozepře rozlukové před senátem, ježto neběží o rozepři o právu majetkovém, ani o projednání a rozhodování samostatného sporu rozlukového, který se podle § 7 a) j. n. projednává před samosoudcem. Hledíc na to, co uvedeno, bylo řízení o obnovu v souzené věci projednávati před senátem, a to tím spíše, když žalovaný mimo to včas navrhl, aby byla věc podle § 7 a) j. n. ve znění zákona č. 161/1936 Sb. z. a n. projednána a rozhodnuta senátem. Bylo tudíž odůvodněnému rekursu vyhověno.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení soudu první stolice.

D ů v o d y:

Procesní soud správně usoudil, že byl-li manželský spor, jako v souzeném případě, projednán a rozhodnut samosoudcem, náleží před samosoudce též řízení o žalobě o obnovu, podané z důvodu § 530, odst. 1, č. 7 c. ř. s. Klade-li rekursní soud k odůvodnění opačného názoru, že souzená věc patří před senát, důraz na to, že spory o obnovu nenáleží k právním rozepřím, jež podle § 7 a) j. n. přísluší projednati a rozhodnouti samosoudci, přehlíží, že ani otázka soudní příslušnosti pro spory o obnovu není upravena jurisdikční normou, nýbrž v páté části civilního řádu soudního. Přímou odpověď na spornou otázku nelze ovšem najíti ani v ustanovení § 532 c. ř. s., jež se týká jen otázky p ř í s l u š n o s t i, ani v předpisech §§ 533 a násl. c. ř. s., kde se upravuje ř í z e n í o ž a l o b á c h pro zmatečnost a žalobách o obnovu. Jelikož však z právě vzpomnutých předpisů zákona plyne, že spory o obnovu z důvodu, o jaký tu jde, jest zásadně projednati před tímž soudem a v mezích §§ 533 a násl. c. ř. s. i v témže řízení jako zásadní rozepře, není důvodu, proč by stejná zásada neměla platiti též v otázce o b s a z e n í s o u d u, a to bez rozdílu, zda jednání a rozhodování se omezuje jen na otázku důvodu a přípustnosti obnovy nebo zda řízení to bylo spojeno s jednáním ve věci hlavní. Správnosti tohoto názoru nasvědčuje též úvaha, že při žalobě o obnovu jde v podstatě jen o to, zda se má pokračovati v původním řízení. Obnova řízení není tu vlastním předmětem sporu, nýbrž jeho účelem. Žalobou o obnovu se neuplatňuje nárok samostatný, nezávislý na nároku základní rozepře, nýbrž zákon poskytuje tuto žalobu za určitých předpokladů jako mimořádný prostředek, aby byl odklizen rozsudek v základní rozepři, jenž řádnými opravnými prostředky odklizen býti nemůže (srov. rozh. č. 6630 Sb. n. s.). Hledíc na to, co uvedeno, jest při-

svědčiti též názoru dovolacího rekursu, že, když ta neb ona stran v původním sporu neučinila návrh podle třetího odstavce § 7 a) j. n. a tím se podrobila řízení před samosoudcem, nemůže se od toho uchýliti ani v případě sporu o obnovu a nemůže teprve v tomto sporu žádati, aby věc byla projednána před senátem. Věc se tu nemá jinak než v případě, kde se žalovaný pro základní rozepři podrobil příslušnosti soudu o sobě nepřislušného. I tím by byl žalovaný vzhledem na velící předpis § 532 c. ř. s. vázán též co do otázky příslušnosti soudu pro jednání o žalobě o obnovu. Též Neumann ve svém komentáři k c. ř. s. (1928, sv. II., str. 1417) vyslovuje názor, že řízení ve sporu o obnovu zůstává ve směrech, o něž tu jde, stejné jako v hlavním sporu a že to platí též v otázce, zda věc jest projednati před senátem nebo před samosoudcem, při čemž neomezuje platnost svého názoru jen na případy, kde věc náleží před samosoudce hledíc na hodnotu předmětu sporu, jak za to má rekursní soud.

Čís. 17234.

Promlčecí lhůta pro manželčin nárok na náhradu výživného vynaloženého na vlastní výživu a na výživu manželských dětí proti manželu (§ 1042 obč. zák.) se nemůže počítati, dokud manželství trvá; nerozhoduje, že manželé žijí fakticky odděleně.

(Rozh. ze dne 21. února 1939, R I 7/39.)

Žalovaný, jenž uzavřel se žalobkyní sňatek v roce 1907 a jenž od roku 1919 nežil se žalobkyní ve společné domácnosti ani nepřispíval na výživu její a jejích dětí, proti žalobě podané v r. 1936, kterou se žalobkyně domáhá zaplacení 20.000 Kč s přísl. jako náhrady vynaložené za žalovaného na výživu svou vlastní a jejích dětí od 1. ledna 1919 u dětí Šebestiana, Marie a Karla u každého za 10 let, u Antonína za 11 let, u Josefy a Metoděje u každého za 16 let a konečně za náklad vynaložený na svou výživu za dobu 17 let, počínajíc dne 1. listopadu 1918, namítl promlčení co do nároku na náhradu nákladů vynaložených v době starší než tři léta před podáním žaloby. Soud první stolice uznal co do částky 13.190 Kč s přísl. podle žaloby. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil prvnímu soudu, aby po právní moci zrušujícího usnesení dále jednal a znova rozhdl.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu, aby nehleděl k důvodům, z nichž zrušil rozsudek soudu první stolice, znova rozhodl o odvolání, při čemž uvedl v otázce v právní větě vytčené v

důvodech:

Neprávem pokládal soud druhé stolice žalobní nárok za částečně promlčený. Nebylo vůbec třeba řešiti v souzeném případě otázku, zda nárok žalobkyně na náhradu výživného vynaloženého podle § 1042 obč. zák. za žalovaného na výživu vlastní a jejích manželských dětí podléhá